LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *IF P&C INSURANCE AS* GINČO NAGRINĖJIMO

2026-08-13 Nr. 429-284
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir *If P&C Insurance AS,* veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti atlyginti pareiškėjo patirtą žalą dėl automobilio vidaus komponentų gedimo. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nenustatyta jokio su gedimu sietino staigaus ir netikėto išorinio mechaninio poveikio pareiškėjo automobiliui, todėl įvykis atitinka taikomose draudimo taisyklėse įtvirtintą nedraudžiamojo įvykio sąlygą, o pareiškėjo reikalavimas atmestinas.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2025 m. rugpjūčio 11 d. tarp draudiko ir pareiškėjo buvo sudaryta Kasko draudimo sutartis (toliau – Draudimo sutartis), pagal kurią, vadovaujantis Kasko draudimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės) [2], laikotarpiu nuo 2025 m. rugpjūčio 11 d. iki 2026 m. rugpjūčio 10 d. buvo apdraustas pareiškėjo automobilis.

2026 m. balandžio 23 d. pareiškėjas pranešė draudikui apie automobilio gedimą, nurodydamas, kad gedimas pasireiškė 2026 m. balandžio 10 d. prijungus automobilį prie elektros įkrovimo stotelės (toliau – Įvykis).

2026 m. gegužės 7 d. draudikas informavo pareiškėją, kad Įvykį pripažino nedraudžiamuoju ir atsisakė mokėti draudimo išmoką.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas pateikė pretenziją, tačiau draudikas savo sprendimo nepakeitė. Tarp šalių kilo ginčas dėl pareiškėjo automobilio gedimo priežasties ir draudiko pareigos mokėti draudimo išmoką.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo automobilio remonto išlaidas.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas nurodo, kad automobilio gedimas pasireiškė staiga ir netikėtai, prijungus automobilį prie elektros įkrovimo stotelės, todėl Įvykis turėtų būti pripažintas draudžiamuoju.

Pareiškėjas taip pat pateikė 2026 m. balandžio 23 d. MB „Techmobilis" defektacijos aktą (toliau – Defektacijos aktas), kuriame nurodyta, kad „aukštos įtampos baterijos būklė yra kritinė, nes neužsidaro BMS kontaktorių grupė, o aukštos įtampos šildytuvas sudegė dėl trumpojo jungimo". Akte teigiama, kad gedimą galėjo sukelti krovimo metu dėl nenumatytų išorinių aplinkybių kilęs trumpasis jungimas ir po jo sekęs įtampos šuolis. Preliminari automobilio remonto kaina nurodyta nuo 3 400 Eur iki 3 800 Eur.

Draudikas su pareiškėjo reikalavimu nesutinka ir teigia, kad nėra duomenų, patvirtinančių

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Kasko draudimo taisyklės Nr. TTP-20231, galiojančios nuo 2023 m. rugsėjo 1 d.

staigų ir netikėtą išorinį poveikį automobiliui. Draudiko vertinimu, žala kilo dėl automobilio agregatų, dalių ar konstrukcijos vidaus gedimo, todėl Įvykis laikytinas nedraudžiamuoju.

Draudikas remiasi įkrovimo stotelės operatoriaus „Eldrive" (toliau – Įkrovimo stotelės operatorius) pateikta informacija, kad Įvykio dieną stotelės veikimo sutrikimų ar įtampos šuolių neužfiksuota, taip pat paaiškinimais apie tai, kad elektros „tinklo įtampos parametrai neturi įtakos nuolatinės srovės (DC) įkrovimo stotelės veikimui, nes įtampos lygintuvas kompensuoja tinklo iškraipymus".

Draudikas taip pat pateikė žalų eksperto paaiškinimus, kuriuose nurodyta, kad labiausiai tikėtina automobilio gedimo priežastis yra bloko Nr. 1EA.907.190.D vidinis gedimas. Paaiškinta, kad šis blokas tiesiogiai nedalyvauja aukštos įtampos įkrovimo iš stotelės grandinėje, o jo elektroniniai komponentai gali sugesti dėl vidinių procesų. Įvertinus ir tai, kad įkrovimo stotelėje Įvykio metu nebuvo užfiksuota įtampos šuolių, eksperto vertinimu, automobilio komponentų gedimai labiausiai tikėtina kilo ne dėl išorinio įkrovimo stotelės poveikio, o dėl automobilio elektroninių komponentų vidaus gedimo. Dėl šios priežasties draudikas mano, kad nėra pagrindo automobilio gedimą sieti su įkrovimo stotelės veikimu ar kitu išoriniu poveikiu.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42^1 straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar ***draudikas pagrįstai Įvykį pripažino nedraudžiamuoju*** *ir atsisakė mokėti draudimo išmoką už automobilio gedimo šalinimą.*

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra nustatyti draudimo apsaugos apimtį ir jos teikimo sąlygas. Draudimo apsaugos turinys ir ribos nustatomos draudimo sutartyje bei draudimo taisyklėse.

Draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikui kyla pareiga mokėti draudimo išmoką. Draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką atsiranda tik nustačius draudžiamojo įvykio faktą ir nesant draudimo sutartyje numatytų aplinkybių, dėl kurių įvykis laikytinas nedraudžiamuoju.

Pagal Taisyklių 22 punktą draudžiamasis įvykis yra apdrausto automobilio sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl bet kokių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus Taisyklėse nustatytus nedraudžiamuosius įvykius. Taisyklių 52 punkte nustatyta, kad draudikas nemoka draudimo išmokos, kai žala kilo ne dėl išorinių jėgų poveikio automobiliui, bet dėl jo agregatų, dalių ar konstrukcijos vidaus gedimų.

Nagrinėjamu atveju ginčo šalys nesutaria dėl automobilio gedimo pobūdžio ir jo priežasties: pareiškėjas mano, kad gedimą galėjo sukelti išorinis poveikis krovimo metu, o draudikas teigia, kad žala kilo dėl automobilio elektroninių komponentų vidaus gedimo.

Pareiškėjas savo poziciją grindžia Defektacijos aktu. Jame nustatyti konkretūs automobilio aukštos įtampos sistemos gedimai – neužsidaranti BMS kontaktorių grupė ir dėl trumpojo jungimo sudegęs aukštos įtampos šildytuvas. Defektacijos akte taip pat nurodyta, kad gedimą galėjo sukelti krovimo metu dėl nenumatytų išorinių aplinkybių kilęs trumpasis jungimas ir po jo sekęs įtampos šuolis.

Vis dėlto pažymėtina, kad Defektacijos akte nėra identifikuotas konkretus automobilį paveikęs išorinis veiksnys ar jo šaltinis. Taip pat akte nėra nurodyta objektyvių techninių matavimų ar kitų duomenų, kurių pagrindu būtų galima nustatyti, kad įtampos šuolis kilo už automobilio elektros sistemos ribų. Be to, Defektacijos akte aprašant gedimo eigą nurodyta, kad dėl drėgmės ar krovimo proceso metu sugedęs aukštos įtampos šildytuvas sukėlė įtampos šuolį, kuris pažeidė baterijos kontaktorius. Taigi pačiame Defektacijos akte pateikta gedimo eiga nėra vienareikšmiškai siejama su išoriniu poveikiu.

Siekdamas patikrinti pareiškėjo nurodytą galimo išorinio poveikio versiją, draudikas kreipėsi į Įkrovimo stotelės operatorių. Šis, patikrinęs administravimo sistemos duomenis, nurodė, kad Įvykio dieną stotelės veikimo sutrikimų ar įtampos šuolių neužfiksuota. Taip pat buvo paaiškinta, kad tinklo įtampos svyravimai neturi tiesioginės įtakos nuolatinės srovės įkrovimo stotelės veikimui, nes juos kompensuoja stotelės įranga.

Ginčo nagrinėjimo metu draudikas taip pat pateikė specialių žinių turinčio asmens paaiškinimus dėl nustatytų automobilio gedimų pobūdžio ir galimos jų kilmės. Draudiko ekspertas nurodė, kad labiausiai tikėtina automobilio gedimo priežastis yra bloko Nr. 1EA.907.190.D vidinis gedimas. Ekspertas paaiškino, kad šis blokas tiesiogiai nedalyvauja aukštos įtampos įkrovimo iš stotelės grandinėje, jo paskirtis yra konvertuoti aukštos įtampos baterijos energiją į 12 V sistemos įtampą, o jame esančių elektroninių komponentų gedimai gali atsirasti dėl vidinių procesų, įskaitant jų dėvėjimąsi ar perkaitimą.

Draudiko ekspertas taip pat neatmetė galimybės, kad pirminis vidinis gedimas galėjo atsirasti aukštos įtampos baterijos valdymo bloko kontaktoriuose, tačiau, įvertinęs tai, kad įkrovimo stotelėje nebuvo užfiksuota įtampos šuolių, padarė išvadą, kad automobilio komponentų gedimai įvyko ne dėl netinkamo įkrovimo stotelės veikimo, o dėl automobilio elektroninių komponentų vidaus gedimų.

Pažymėtina, jog civilinėje teisėje faktų įrodomumo klausimas sprendžiamas remiantis tikimybių pusiausvyros principu, t. y. faktas gali būti pripažintas įrodytu, jeigu byloje esančių įrodymų visuma leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą, kad jis egzistavo, negu kad neegzistavo.

Nagrinėjamu atveju vien aplinkybė, kad automobilio gedimas pasireiškė jį prijungus prie įkrovimo stotelės, savaime nepatvirtina, kad gedimą sukėlė išorinis poveikis. Pareiškėjo pateiktame Defektacijos akte konkretus išorinis veiksnys, galėjęs sukelti automobilio gedimą, nenustatytas. Įkrovimo stotelės operatoriaus pateikti duomenys patvirtina, kad Įvykio metu stotelės veikimo sutrikimų ar įtampos šuolių neužfiksuota, o draudiko pateikti ekspertiniai paaiškinimai pagrindžia, kad nustatyti automobilio elektroninių komponentų gedimai yra vidinio pobūdžio ir galėjo atsirasti nepriklausomai nuo įkrovimo stotelės veikimo. Įvertinus šių įrodymų visumą, labiau tikėtina, kad automobilio gedimas kilo dėl jo elektroninių komponentų vidaus gedimo, o ne dėl išorinių jėgų poveikio automobiliui.

Atsižvelgiant į tai, sutiktina su draudiko išvada, kad Įvykis atitinka Taisyklių 52 punkte nustatytą nedraudžiamojo įvykio sąlygą – draudimo išmoka nemokama, kai žala kilo ne dėl išorinių jėgų poveikio automobiliui, bet dėl jo agregatų, dalių ar konstrukcijos vidaus gedimų.

Išvada

Nenustačius, kad automobilio gedimą sukėlė draudžiamasis įvykis, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos, todėl pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[3]

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių

[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Teisėkūros skyriaus vadovė,
pavaduojanti departamento direktorių Kristina Sačilkienė